

Marina Innowacji Uniwersytetu Gdańskiego

REALIZACJA TRZECIEJ MISJI UCZELNI

W obliczu dynamicznych przemian społecznych i gospodarczych trwają nieustanne poszukiwania modeli współpracy, które będą skutecznie łączyć teoretyczne aspekty nauki z realnymi potrzebami społecznymi. Jednym z rozwiązań wychodzących naprzeciw tym potrzebom jest model Science Shop, odzwierciedlający ideę współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a instytucjami akademickimi. W jaki sposób uniwersytety mogą jeszcze bardziej angażować się we współpracę ze społecznościami lokalnymi, które oczekują konkretnych rozwiązań odpowiadających na zróżnicowane wyzwania społeczne? Na to pytanie odpowiemy na przykładzie projektu Marina Innowacji Uniwersytetu Gdańskiego

Spotkanie podsumowujące dotychczasową współpracę z organizacjami pozarządowymi, które odbyło się w Regionalnym Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych

Fot. archiwum CASiD

Spotkanie z organizacjami pozarządowymi, pracownikami Wydziału Nauk Społecznych UG i przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego

Fot. archiwum CASiD

Współczesne uczelnie mają do spełnienia trzy misje. Pierwsza z nich to kształcenie, druga – prowadzenie prac naukowo-badawczych, a trzecia – nawiązywanie relacji z otoczeniem tak, aby m.in. wdrażać w praktyce wyniki badań i w ten sposób przyczyniać się do rozwoju społecznego¹. Uniwersytet Gdański realizuje trzecią misję m.in. za pomocą modelu Science Shop, który polega na otwartości na sugestie i wyzwania zgłaszane uczelni oddolnie przez organizacje pozarządowe w ramach projektu Marina Innowacji UG. Koordynatorem całości jest **Bartosz Duraj** z Centrum Zrównoważonego Rozwoju (będący również koordynatorem programu „Współpraca z otoczeniem społecznym”). Opiekę merytoryczną nad Mariną Innowacji sprawuje **dr Joanna Morawska** z Biura Współpracy i Rozwoju UG.

JAK DZIAŁA MARINA INNOWACJI UG?

Na początku projektu zbadano organizacje pozarządowe z naszego regionu pod kątem ich oczekiwań dotyczących współpracy z Uniwersytetem Gdańskim. Następnie

wybrano trzy z nich, a zgłoszone przez nie problemy przekształcono w tematy projektów pilotażowych, nad którymi studenci pracowali pod okiem mentorów i ekspertów. Pilotaż ten prowadzony był w ramach projektu **reSEArch-EU** („reinforcing Sustainable Actions, resilience, cooperation and harmonisation across and by the SEA-EU Alliance”) wdrażanego przez konsorcjum Uniwersytetu Europejskiego SEA-EU i finansowanego z programu Horyzont 2020. Efektem końcowym było wdrożenie wypracowanego przez studentów rozwiązania oraz wspólna ewaluacja, przeprowadzona przez organizację, studentów oraz uczelnię.

Marina Innowacji UG stanowi dobry przykład tego, w jaki sposób uniwersytet może stać się katalizatorem zmian społecznych dzięki zaangażowaniu się w rozwiązywanie konkretnych problemów zgłaszanych przez organizacje pozarządowe. W czasie projektu studenci wraz z mentorami bezpośrednio uczestniczą w tych procesach i aktywnie poszukują odpowiedzi oraz rozwiązań problemów, z którymi zmagają się organizacje. Taka forma nauki nie tylko zwiększa kompetencje

praktyczne studentów, ale także pomaga im lepiej zrozumieć rzeczywiste wyzwania, z którymi musi się mierzyć sektor pozarządowy.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W PROJEKCIE

Do realizacji działań pilotażowych w ramach Mariny Innowacji zaproszono trzy organizacje: Spółdzielnię Socjalną ZEROBAN i Fundację RC, prowadzące wspólnie sklep ekonomii społecznej Dobry Deal, oraz Stowarzyszenie „Waga”.

W ramach współpracy ze Spółdzielnią ZEROBAN i Fundacją RC studentki Wydziału Zarządzania, pod opieką **mgr Pauliny Stefańskiej**, pracowały nad przygotowaniem dla sklepu Dobry Deal innowacyjnego rozwiązania, które odpowiadałoby na zmieniające się wymagania rynku w zakresie marketingu i reklamy. Zaproponowano koncepcję Tajemniczego Pudełka Charytatywnego, która łączyła w sobie elementy marketingu, reklamy i społecznej odpowiedzialności. Przygotowana przez studencki zespół koncepcja wykraczała poza tradycyjne metody promocji, oferując sklepowi nie tylko zwiększenie sprzedaży, ale również

budowanie pozytywnego wizerunku marki. Druga inicjatywa dotyczyła realizacji warsztatów pt. „Rozpracuj to!”. Warsztaty zrealizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem „Waga” podczas dni kariery „Idę do pracy” w Gdańskim Centrum Integracji. Program szkolenia został starannie zaprojektowany, tak aby sprostać wyjątkowym potrzebom osób z doświadczeniem uchodźczym z Ukrainy, które stanęły przed wyzwaniem znalezienia zatrudnienia w nowym kraju. Projekt ten miał na celu nie tylko ułatwienie aklimatyzacji w nowym środowisku, ale także budowanie poczucia pewności siebie i niezależności. Realizacja tego celu była możliwa dzięki działaniom zespołu, który skupiał się na rozwijaniu umiejętności autoprezentacji u uczestniczek, w tym umiejętności wykorzystywania mediów społecznościowych jako narzędzia do budowania osobistej marki. Działanie to realizowane było przez zespół pod kierunkiem **dr Judyty Borchet** z Instytutu Psychologii UG.

– *Taki model współpracy wiąże się z licznymi korzyściami zarówno dla środowiska akademickiego, jak i dla samych organizacji pozarządowych* – zwraca uwagę Bartosz Duraj. – *Dla uniwersytetów to szansa na praktyczne zastosowanie wiedzy teoretycznej oraz rozwój umiejętności praktycznych u studentów. Naukowcy mogą bezpośrednio obserwować efekty swojej pracy oraz dostosowywać swoje badania do bieżących wymagań i problemów. Z kolei dla organizacji pozarządowych jest to okazja do skorzystania z najnowszych osiągnięć nauki oraz do wprowadzenia innowacji, które mogą realnie wpłynąć na jakość ich działań. Działania podejmowane w ramach projektu stanowią przykład roli, jaką uniwersytet*

może odgrywać jako katalizator zmian społecznych, dzięki zaangażowaniu w rozwiązywanie rzeczywistych problemów, które zgłaszane są przez organizacje pozarządowe.

– *Uniwersytet Gdański, realizując trzecią misję uczelni, podejmuje współpracę z organizacjami pozarządowymi* – mówi **dr hab. Sylwia Mrozowska, prof. UG**, prorektor ds. współpracy i rozwoju. – *Partnerami społecznymi są bardzo różnorodne organizacje. Staramy się współkształtować przestrzeń do dzielenia się wiedzą, dobrymi praktykami, przygotowywać wspólne projekty oraz organizować praktyki studenckie w organizacjach pozarządowych i wydarzenia popularyzujące sposoby radzenia sobie z trudnymi społecznie wyzwaniami.*

– *Współpraca międzysektorowa, czyli taka, która zachodzi pomiędzy organizacjami pozarządowymi, biznesem a sektorem nauki i samorządowym, jest kluczowa dla wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego* – podkreśla **Łukasz Samborski**, dyrektor Regionalnego Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych. – *To organizacje pozarządowe są głównym partnerem, dzięki któremu realizowane są cele zrównoważonego rozwoju. Szeroki zakres spraw, którymi NGO się zajmują, oraz grupy interesariuszy, których angażują, pozwalają każdemu partnerowi na znalezienie najlepszego dla niego kierunku działalności. Siła i wpływ organizacji pozarządowych wzmocniły się z pewnością w ostatnich latach, co także zauważyło nowe pokolenie młodych ludzi coraz bardziej świadomych znaczenia postaw prospołecznych. Coraz szersza współpraca z sektorem społecznym sprawiła, że organizacje zaczęły profesjonalizować*

swoje funkcjonowanie, na przykład wdrażając strategię związane z rozwojem finansowym bez korzystania z grantów, czego uczą się od biznesu. Wszystkie sektory czerpią olbrzymie korzyści ze współpracy i wymiany doświadczeń, a największą korzyścią jest komplementarność działań społecznie odpowiedzialnych. Widzimy bardzo duży potencjał we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim.

PLANY NA 2024 ROK

W grudniu 2023 roku Centrum Zrównoważonego Rozwoju UG we współpracy z Centrum Aktywności Studenckiej i Doktoranckiej UG zorganizowało spotkania z pomorskimi organizacjami pozarządowymi. Podczas dwóch wydarzeń podsumowano dotychczasową współpracę oraz określono najważniejsze potrzeby pomorskich NGO na 2024 rok w ramach Mariny Innowacji UG.

Pierwsze spotkanie odbyło się na zaproszenie Fundacji RC, która prowadzi inkubator organizacji pozarządowych w Gdańsku. Drugie spotkanie miało miejsce na Wydziale Nauk Społecznych UG, dzięki uprzejmości dziekana WNS, **prof. dr. hab. Michała Harciaraka**. W spotkaniu tym udział wzięli przedstawiciele instytutów WNS, organizacje pozarządowe, które współpracują już z UG, oraz organizacje, które taką współpracę chciałyby zainicjować. Bardzo cenny był również udział przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, w tym Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdyż działania organizacji pozarządowych oraz samorządów niejednokrotnie uzupełniają się. Współpraca tych podmiotów jest nie tylko wskazana, ale wręcz niezbędna do skutecznego podejmowania wyzwań stojących przed samorządami. Jest

Przemawia przedstawiciel Stowarzyszenia TurkPol, współpracującego z Instytutem Politologii UG

Fot. archiwum CASiD

ona też niezwykle cenna, gdy te działania zostaną wsparte przez uniwersytet.

– *W dobie dynamicznych zmian otwartość akademii i gotowość do współpracy z organizacjami pozarządowymi mogą stanowić nowy wymiar nauki. To początek epoki, w której nauka nie tylko dąży do poznania, ale także do wpływania na rzeczywistość i podnoszenia jakości życia. Takie działania są nieocenione dla kształtowania społeczeństwa opartego na wiedzy, empatii i współdziałaniu – społeczeństwa, które nie tylko rozumie swoje potrzeby, ale również potrafi je skutecznie zaspokajać* – podsumowuje Bartosz Duraj.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi może być bardzo wartościowa nie tylko dla naukowców, ale także dla studentów i doktorantów. Takie działanie umożliwia rozwój umiejętności społecznych i sprawdzenie ich

w praktyce w przedsięwzięciach realizowanych przez fundacje czy stowarzyszenia. Wielu pracodawców podkreśla, że tzw. umiejętności miękkie są bardzo istotne w karierze zawodowej, a udział w wykładach czy ćwiczeniach często nie jest wystarczający, by te umiejętności rozwijać. Z kolei studenci i doktoranci podkreślają, że działanie w organizacjach pozarządowych daje im poczucie wpływu na rzeczywistość. Studenci starszych lat oraz doktoranci odbywający wolontariat w organizacjach pozarządowych mogą również prowadzić badania naukowe, a ich wyniki wykorzystywać w pracach dyplomowych czy artykułach naukowych.

– *Zadaniem Centrum Aktywności Studenckiej i Doktoranckiej jest wspieranie różnego rodzaju działań studentów i doktorantów, także tych związanych z angażowaniem się w pracę organizacji*

pozarządowych – mówi **Łukasz Bień**, dyrektor Biura Centrum Aktywności Studenckiej i Doktoranckiej UG. – *Dzięki wsparciu Bartosza Duraja koordynującego kwestie współpracy z NGO ze strony Centrum Zrównoważonego Rozwoju UG mamy okazję nawiązać kontakty z tymi podmiotami, które są zainteresowane kooperacją. Jesteśmy przekonani, że przyniesie to korzyść zarówno studentom, jak i szerzej – uczelni oraz otoczeniu społeczno-gospodarczemu. Już w trakcie ostatnich spotkań udało nam się nawiązać kontakty z organizacjami, które są zainteresowane włączeniem w swoje działania studentów i doktorantów wszystkich kierunków i dyscyplin, co, jak mam nadzieję, zaowocuje współpracą w nadchodzącym roku.*

Agnieszka Bień
Szymon Gronowski

¹ <http://obywatelenauki.pl/2015/01/trzy-misje-uczelni-trzy-sciezki-kariery-krzysztof-leja-na-lamach-fa/>